

Lustrum-Reünie Stamboek

Ronde en Platbodemjachten

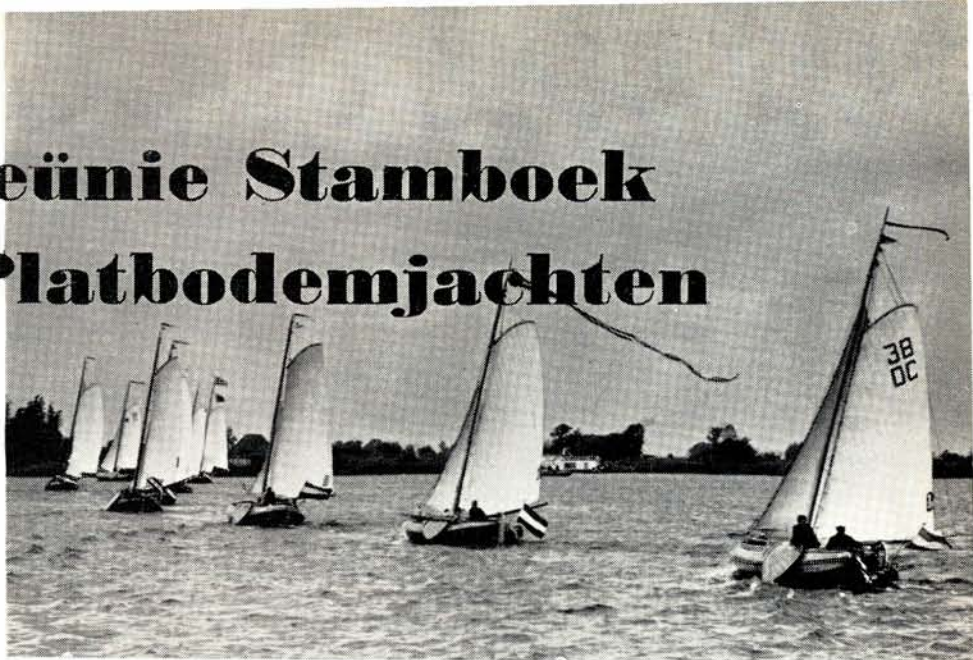
Admiraalzeilen van 80 schepen op Pikmeer en Wijde Ee

De Stichting Stamboek Ronde- en Platbodemjachten heeft haar eerste lustrum op een luisterrijke wijze en, zo zou men kunnen zeggen, in een sfeer van culturele tradities, gevierd. De grootse reünie in Grouw op zaterdag 9 en zondag 10 juli vormde een indrukwekkende bekroning van het werk dat het nijvere bestuur van „het stamboek” nu vijf jaar in het belang van de karakteristieke, oud-Nederlandse ronde- en platbodemjachten heeft verricht. Ongeveer tachtig schepen waren die dagen namelijk op het Pikmeer en de Wijde Ee bijeen, zaterdag bij het admiraalzeilen en zondag in een wedstrijd van de Kon. Z.V. „Oostergoo”. Beide keren zorgden zij samen voor een kostelijk schouwspel, dat een imponerend cachet aan deze lustrumviering verleende.

Ettelijke liefhebbers van de ronde- en platbodemschepen beleefden op deze manier in Grouw enige feestelijke dagen. Daar was immers in de eerste plaats dat glorieuze beeld van de varende jachten, daar was alle reden tot vreugde bovendien over het bestaan van zo'n grote, welverzorgde vloot. Want uit de aanwezigheid van al deze schepen bleek overduidelijk, dat de belangstelling voor de ronde- en platbodemjachten sterk is toegenomen en dat talrijke jachteigenaren zich veel moeite en kosten willen getroosten om deze pronkstukken van oud-Nederlandse scheepsbouwkunst in de vaart en dus in ere te houden.

Groot succes

De komst van de ongeveer tachtig ronde jachten en platbodems naar Grouw kan zeker als een huldebetuiging aan het adres van „het stamboek” worden gezien, dat in betrekkelijk korte tijd zo veel wist te bereiken. Alleen al om deze reden was de lustrum-

Admiraalzeilen van de Friese jachten.

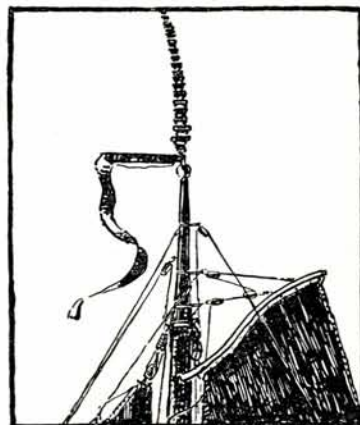
reünie voor het bestuur een groot succes; zij was het trouwens evenzeer voor de deelnemers, die zulke genoeglijke dagen in Friesland hebben doorgebracht.

De eigenlijke reünie begon reeds op donderdag toen de deelnemers na een gezamenlijke tocht over het IJsselmeer bijeen kwamen in het oude Sloten en daar feestelijk werden ontvangen. Er was 's avonds een muziekkorps op de been, enkele historische gebouwen waren in de gloed van schijnwerpers geplaatst en de gemeente zorgde bovendien voor een officiële ontvangst in het propvolle raadszaaltje van het stadhuis. Later op de avond waren de deelnemers present bij het optreden van de „Snitser Skotsploech”, die bij de Woudsender Poort oude volksdansen uitvoerde tegen de stijlvolle achtergrond van het stedeke en van de karakteristieke schepen. Dit gaf ook een stijlvolle fleur aan de ontvangst van de opvarenden der jachten.

Vreedzame ontmoeting

Op de tweede dag, de vrijdag dus, ontmoeten de Hollandse en de Friese vloot elkaar op het Sneekermeer. Er vond een uitvoerige begroetingsceremonie plaats, waaraan het

getoeter met scheepshoorns en het geknal van het boordgeschut een levendig karakter gaf. Helaas ontnam de regen de meeste glans aan dit spel, al vertelden verschillende deel-

nemers later, dat ze nauwelijks iets van die regen hadden bemerkt, zo mooi en spannend was het geweest! Er werd later trouwens ook nauwelijks gesproken over het feit, dat de Hollanders bijna twee uur te laat van wal staken om de Friezen tegemoet te varen, die wachtend heen en weer voeren. Maar admiraal Van Waning had niet eerder het bevel tot vertrek willen geven — en zeer terecht dunkt ons — dan nadat de Hollandse vloot voltallig was.

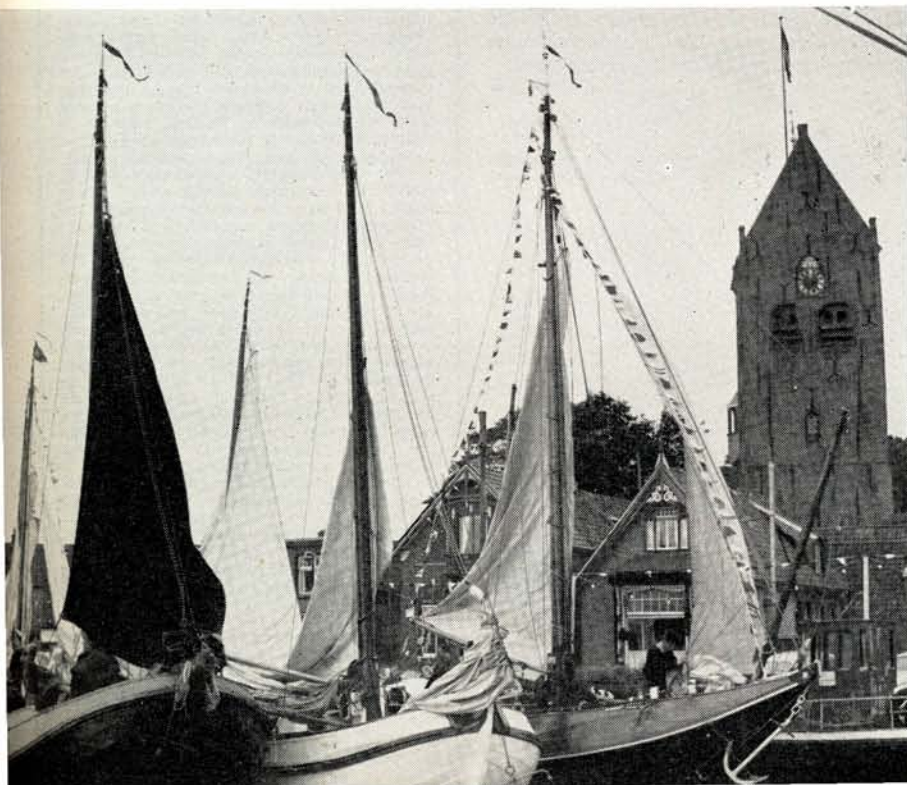
Admiraalzeilen

Het hoogtepunt van de derde dag bestond uit admiraalzeilen van tachtig ronde- en platbodemjachten op het Pikmeer en de Wijde Ee. Met deze statige parade had men het niet beter kunnen treffen; de sombere voorspellingen ten spijt bleef het droog, er stond een flink briesje en in de tweede helft van de middag brak het zonnetje zelfs door om nog meer schittering te verlenen aan deze feestelijke vloot.

Eskadersgewijs kwamen de schepen het Pikmeer op, voorop de trotse boeiers, daarna de Friese jachten, vervolgens de tjotters en de tjalken en de vissersschepen en tenslotte het zesde eskader van de schouwen, aangevuld met een grundle, een pluut en enkele Staverse jollen. De Commissaris der Koningin in Friesland, mr. H. P. Linthorst Homan,

Ronde en Platbodemschepen voor de wal te Grouw.

(Foto's Oppenheim)

Te eskader der boeiers in front-linie.

fungeerde als admiraal aan boord van het Statenjacht *Friso*, waarop zich ook de voorzitter van de Stichting, de heer C. J. W. van Waning, en de burgemeester van Idaarderadeel, de heer R. Walda, bevonden. Na dit defilé, waarbij het gebruikelijke saluut aan de admiraal werd gebracht en af en toe het scheepsgeschut werd gebruikt, nam het admiraalzeilen een aanvang. De verschillende manoeuvres werden weliswaar niet steeds vlekkeloos uitgevoerd — het Pikmeer lijkt mij voor dit doel ook niet het meest geschikt, betrekkelijk smal als het is en luwten als het heeft — maar toch boden de schepen een prachtig beeld, dat men eigenlijk wel een symfonie mag noemen van oude pracht en gratie. Alleen, sommigen hebben er zich terecht over verbaasd, dat „het stamboek” ook schepen mee liet varen, die niet van zwaarden waren voorzien — uiteraard worden daar niet de Staverse jollen mee bedoeld.

Moeilijkheden bij de wedstrijd

Met de wedstrijd voor de oude jachten van „Oostergoo” op zondag werd de lustrumreünie besloten. Jammer genoeg had men voor dit slot het weer niet mee — regen en harde wind — maar toch werd er prettig gevaren, zoals uit verschillende opgetogen verhalen bleek. Helaas was dat niet bij alle deelnemers het geval. De smalle Tijnje, die kruisend moest worden genomen, leverde voor de grotere schepen, zoals de tjalken en de vissersvaartuigen, moeilijkheden op. Dat

had tot gevolg dat er in sommige gevallen van de motor gebruik werd gemaakt, sommige schepen een stuk werden gesleept en er ook een aanvaring ontstond, die tot een protest heeft geleid.

Tijdens de prijsuitreiking verklaarde de voorzitter van „Oostergoo”, dat het verkeer was geweest deze grotere schepen ook op het Pikmeer te laten starten, zodat zij door de Tijnje moesten varen. Aan de betrokken zeilers bood hij voor deze fout zijn verontschuldiging aan.

De wedstrijden werden gezeild volgens een voorgifregeling, waarbij een proef werd genomen met een nieuwe formule. De geleerden zijn het over deze formule waarschijnlijk nog niet eens; ook uit enkele reacties tijdens de prijsuitreiking sprak een zekere twijfel aan de betrouwbaarheid van de nieuwe regeling. Maar, hoe het zij, na heel veel rekenwerk, waarop de deelnemers luidkrachtig fleurig twee uur zaten te wachten, kwamen toch de namen van de verschillende winnaars uit de bus, of in dit geval uit de rekenmachines. De voorzitter van „Oostergoo” maakte die namen bekend en overhandigde de deelnemers de fraaie prijzen. Met een dankwoord van voorzitter Van Waning werd ten slotte het officiële deel van de lustrumreünie besloten, die over het geheel genomen een groot succes werd en zonder twijfel de belangstelling voor de oud-Nederlandse scheepstypen opnieuw heeft gestimuleerd.

A. DE BOER

Het eskader der tjalken e.d. brengt het saluut aan de admiraal, de Commissaris der Koningin Mr. H. P. Linthorst Homan, aan boord van het Statenjacht *Friso*. (Foto's Oppenheim)

UITSLAGEN

Boeiers: 1. Constantier, H. B. Halbertsma, stm. P. G. Halbertsma; 2. Rana, G. Popma; 3. Eeltje, A. M. Becker; 4. Maartje, C. J. W. van Waning, stm. J. J. W. van Waning.

Friese jachten: 1. Neptunus, J. H. de Jong (winnaar van de medaille van Prinses Beatrix); 2. Jansje Maria, Mr. K. J. van Douwen, stm. D. de Jong; 3. Bestevaer, A. Schermer; 4. Synocht, H. Westerhuis.

Tjotters: 1. Reiddomp, N. J. H. C. (medaille van Commissaris der Koningin); 2. Wink, N. J. H. C. te Heeg; 3. Elisabeth, F. Huitema, stm. E. Schouwstra; 4. Wylp, N. J. H. C. te Heeg.

Vissersschepen: 1. Mare Liberum, Drs. L. Dronckers; 2. De Witte Raaf, Dr. Th. L. W. van Ravesteyn; 3. Tadorna, Mr. J. Alingh Prins; 4. Vrijheid, C. H. J. Bijl, Amstelveen.

Kajuitschouwen: 1. Zilvermeeuw, K. Suyk Jr.; 2. Sampan, A. Baronesse van Till-d'Aulnis de Bourouill.

Tjalken: 1. Oude IJssel, U. Tieleman; 2. Onrust, F. G. Spits; 3. De Lachende Leeuw, F. en W. van Olphen, Bloemendaal/Rotterdam (de winnaar in deze klasse heeft een door hem ingediend protest tegen een vaartuig in een andere klasse verloren en werd zelf uitgesloten. Tegen deze beslissing wordt beroep aangezet bij de Zeilraad).

FRAAIE PRIJZEN VAN „HET STAMBOEK”

De Stichting Stamboek Ronde- en Plathodemjachten heeft op haar vijfde verjaardag geen geschenken ontvangen, maar met royale hand cadeaux gegeven. Alle deelnemers aan de reünie kregen een gesneden vlaggestokknop ter herinnering aan deze eerste lustrumviering mee naar huis. Op het palaver in het Theehuis te Grouw werd voorts een zogenaamd tuigje, bestaande uit een fraai vergulde wortel met vaantje, aangeboden aan de „Sintrale Kommissie Skütsjesilen”. Deze fraai besneden mastwortel (evenals de vlaggestokknoppen een handwerk-produkt van een Friese ambachtskunstenaar) is bedoeld als wisselprijs voor de jaarlijkse wedstrijdenreeks van de tjalken in Friesland en wordt eigendom van de schipper, die er in slaagt drie keer beslag op deze prijs te leggen. De Stichting had het passend gevonden, zoals de voorzitter verklaarde, ter gelegenheid van het eerste lustrum deze prijs uit te reiken aan de S.K.S., daar de belangen van „het stamboek” en „Sintrale Kommissie Skütsjesilen” parallel lopen: beide streven naar het belangstelling wekken voor en het behouden van oude scheepstypen.

Aan het provinciaal bestuur van Friesland werd als eigenaar van het Statenjacht *Friso* ten slotte een besneden tabakspot aangeboden. De commissaris der Koningin aanvaardde dit geschenk in grote dank en hij maakte van die gelegenheid gebruik de Stichting van harte te complimenteren met dit eerste lustrum.